

รายงานความก้าวหน้าโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

การใช้เทคโนโลยีการเกษตรหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรที่จะช่วยเพิ่มผลผลิตและสร้างแรงจูงใจในการกระตุ้นเศรษฐกิจการผลิตภาคการเกษตรโดยจำเป็นต้องมีการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างองค์กรวิจัยและพัฒนาภาคการเกษตรที่เป็นแหล่งบริการความรู้เฉพาะด้านกับเกษตรกรเป้าหมายที่จะต้องนำความรู้ วิทยาการใหม่ และการบริการทางวิชาการโดยอาศัยช่องทาง (Channel) ต่างๆ ที่สามารถให้บริการตรงความต้องการและทันต่อเหตุการณ์การจัดตั้งคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีบรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังเร็วขึ้นซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบนี้จะเป็นการบูรณาการนักวิชาการแต่ละสาขาทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง พัฒนาที่ดิน ฯลฯ โดยอาศัยเครื่องมืออุปกรณ์เข้าช่วยในการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ทุกจุด สร้างแรงดึงดูดใจจากเกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่เป้าหมาย เป็นการกระตุ้นเกษตรกรให้เกิดการตื่นตัว และยอมรับนวัตกรรมใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดี แก้ไขปัญหาด้านบัญชีแก่เกษตรกรอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และชุมชน

เนื่องในโอกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ขอพระราชทานุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ที่กราบบังคมทูลถวาย และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับโครงการดังกล่าวไว้ในพระราชานุญาตฯ และทรงพระราชทานพระราชานุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการ

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการกำหนดแผนการจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ โดยให้ทุกจังหวัดจัดงาน ปีละ ๔ ครั้ง (ไตรมาสละ ๑ ครั้ง) และให้มีการติดตามการให้บริการต่อเนื่อง (Follow up) กับเกษตรกรที่ได้เข้ารับบริการจากคลินิกต่างๆ เน้นเกษตรกรรายที่มีปัญหาชัดเจน และสำคัญ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๑. เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในการแก้ปัญหาด้านการผลิตทางการเกษตรได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์

๒. เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในการพัฒนาฟื้นฟูเกษตรกรให้สามารถทำการผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมไปถึงการแก้ปัญหาาร่วมกัน

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๑. เพื่อให้งานวิจัยพัฒนา และงานบริการวิชาการ จัดการไร่นา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพการผลิต ช่วยสนับสนุนกระบวนการบริการงานเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร ช่วยแก้ไขปัญหา อุปสรรคให้เกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

๒. เพื่อสร้างและพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล ในการรณรงค์ฟื้นฟูเกษตรกร และการแก้ปัญหาาร่วมกัน

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

จังหวัดพัทลุง (อ.เมือง, อ.ตะโหมด, อ.บางแก้ว และ อ.กงหรา)

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

จังหวัดพัทลุง (อ.เมือง, อ.ตะโหมด, อ.บางแก้ว และ อ.กงหรา)

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมดำเนินการ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

- ปี ๒๕๖๒ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ร่วมปฏิบัติงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ตามแผนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยออกให้บริการวิชาการด้านพืชและร่วมจัดนิทรรศการ ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒ (รอบ ๑๒ เดือน) ซึ่งมีเกษตรกรเข้ารับบริการในคลินิกพืช (คลินิกเกษตร ๐๒) จำนวน ๒๐๘ ราย และได้มีการติดตามให้บริการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เกษตรกร (คลินิกเกษตร ๐๕) จำนวน ๖๐ ราย (ตารางที่ ๑) โดยการให้คำแนะนำ วิเคราะห์ วินิจฉัยโรคแมลง และ ศัตรูพืช และให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาพืชผักพืชไร่ ไม้ผล และพืชอื่นๆ รวมทั้งแจกเอกสารคำแนะนำ เมล็ดพันธุ์พืช แก่เกษตรกรผู้ที่เข้ามาใช้บริการสำหรับเกษตรกรที่มีปัญหา ต้องแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่เข้าไปติดตามในพื้นที่ โดยแนะนำให้ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อป้องกัน โรคและแมลงในพืชนั้นๆ (ตารางที่ ๒) ตลอดจนเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่เกษตรกร เพื่อนำมาใช้เป็น แนวทางพัฒนาต่อไป

ตารางที่ ๑ การให้บริการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดพัทลุง (ต.ค.๖๑ - ก.ย. ๖๒)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	สถานที่ดำเนินการ	เกษตรกร เข้ารับบริการ (คลินิก ๐๒)	ติดตาม ต่อเนื่อง (คลินิก ๐๕)
๑	๒๔ มกราคม ๒๕๖๒	โรงเรียนวชิรธรรมสถิต อ.เมือง จ.พัทลุง	๕๙	๑๘
๒	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	โรงเรียนวัดตะโหมด อ.ตะโหมด จ.พัทลุง	๓๔	๑๒
๓	๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒	ตลาดน้ำปากพล อ.บางแก้ว จ.พัทลุง	๖๒	๑๖
๔	๑ สิงหาคม ๒๕๖๒	สำนักสงฆ์ธารทิพย์วนารธรรม อ.กงหรา จ.พัทลุง	๕๓	๑๔
รวม			๒๐๘	๖๐

ตารางที่ ๒ ปัญหาและคำแนะนำในการติดตามให้บริการในพื้นที่เกษตรกร

ชนิดพืช	ปัญหา	คำแนะนำ / แนวทางแก้ปัญหา
พริก	โรคแอนแทรกคโนส โรคโคนเน่า	๑.ใช้ชีวภัณฑ์ BS W.๑๖ ในการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส BS จำนวน ๕๐ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นหรือราดทุกๆ ๗ วัน ติดต่อกันจำนวน ๔-๕ ครั้ง ๑. ผสมเชื้อไตรโครเดอร์มาชนิดสดกับปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก ร่องกันหลุม หรือหว่านก่อนย้ายลงปลูก หรือฉีดพ่นเชื้อไตรโครเดอร์มาลงในหลุมปลูก โดยใช้อัตรา ๔ ถัง (๑ กก.) ผสมน้ำ ๒๐๐ ลิตร และฉีดพ่นทุก ๑๐-๑๕ วัน บริเวณโคนต้น หรือเมื่อพริกเริ่มออกดอก ให้ฉีดพ่นเชื้ออัตรา ๔ ถัง/น้ำ ๑๐๐-๒๐๐ ลิตร ฉีดพ่นทุกๆ ๗ วัน
มะเขือ	หนอนเจาะผล	๑.หมั่นตรวจแปลงเก็บยอดและผลที่ถูกทำลายทิ้ง หรือใช้ไส้เดือนฝอยฉีดพ่น
พืชผัก	ด้วงหมัดผัก	๑.ใช้ไส้เดือนฝอย ๑ ถัง/น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นกำจัดแมลงครอบคลุมพื้นที่ ๕ ร่องผัก ขนาด ๑.๕ ม. x ๒๐ ม. ให้ฉีดพ่นลงดินก่อนปลูกเมื่อกำจัดตัวอ่อนในดิน และเมื่อพบแมลงทำลายใบให้ฉีดพ่นให้ถูกตัวแมลงมากที่สุด
ปาล์มน้ำมัน	ขาดธาตุโบรอน ใบลักษณะเป็นแผ่นเป็นคลื่น	๑.แนะนำให้ใช้โบรอน อัตรา ๘๐ กรัม/ต้น/ปี หว่านบริเวณโคนต้น
ตะไคร้	หนอนกัดกินต้น	๑.รักษาแปลงปลูกให้สะอาด ๒.ฉีดพ่นด้วยสารสกัดสมุนไพร (สะเดา ตะไคร้หอม ข่า)ไล่ตัวเต็มวัย ๓.ใช้สารเคมีแลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา ๑๐มล./น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่น
ถั่วฝักยาว	เพลี้ยอ่อนตำตูดกินน้ำเลี้ยงดอกและฝักอ่อน	๑.แนะนำให้ฉีดพ่นด้วยไส้เดือนฝอยอัตรา ๑ ถังเพาะ/น้ำ ๒๐ ลิตร

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

-

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

-

๗.๒.๓ การเป็นวิทยากร

-

๗.๒.๔ การผลิตสื่อ/โสตทัศนอุปกรณ์

-

๗.๒.๕ การจัดนิทรรศการ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนวชิรธรรมสถิต อ.เมือง จ.พัทลุง

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนวัดตะโหมด อ.ตะโหมด จ.พัทลุง

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ ตลาดน้ำปากพล อ.บางแก้ว จ.พัทลุง

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ สำนักส่งเสริมচারทิพย์วนาธรรม อ.งหรา จ.พัทลุง

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

-

๗.๔ การประสานงาน ติดตามและรายงาน

- ติดตามต่อเนื่องคลินิกเกษตรเคลื่อน ๐๕ จำนวน ๖๐ ราย

๘. ผลสำเร็จ/ผลสำคัญของโครงการ

- เกษตรกรที่เข้ารับบริการ ได้รับคำแนะนำทางวิชาการและนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้และพัฒนาอาชีพของตนเองให้ดีขึ้น
- เกษตรกรที่เข้ารับบริการได้รับคำแนะนำทางวิชาการแล้วได้รับการติดตามอย่างต่อเนื่อง มีความรู้และทักษะ ในการปลูกและปฏิบัติดูแลรักษา พืชผักไม้ผล พืชไร่ และพืชอื่นๆ

๙. ปัญหา/อุปสรรค

- เกษตรกรที่มารับการบริการส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมตัวอย่างพืชมาด้วย ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

๑๐. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

ภาพกิจกรรมการออกหน่วยคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ๐๒

ติดตามคลินิก ๐๕

รายงานความก้าวหน้าโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๒

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ณ สถานีสูบน้ำบ้านโคกภูแว ตำบลพร่อน และสถานีสูบน้ำตอหลัง ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ ๙ และ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ สรุปความได้ว่างานที่จะต้องดำเนินการมีอยู่ ๒ ส่วนคือ

งานด้านชลประทาน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการแก้ปัญหา ทั้งนี้ ควรมีการพิจารณาวางโครงการและก่อสร้าง ประตูระบายน้ำในแม่น้ำปากพนัง ณ จุดห่างจากอำเภอปากพนังไปทางทิศใต้ประมาณ ๓-๕ กิโลเมตร อย่าง เร่งด่วน เพื่อป้องกันน้ำเค็มบุกรุกและเก็บกักน้ำดิบสำหรับใช้ผลิตประปาของอำเภอปากพนัง พร้อมทั้งก่อสร้าง ระบบระบายน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วมลงทะเลให้เร็วที่สุด งานด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือราษฎรในการ ประกอบอาชีพและพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ควรให้เจ้าหน้าที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งฝ่ายทหารช่วยกันพัฒนา ให้เกิดผลควบคู่ไปกับการพัฒนาด้าน แหล่งน้ำพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัด นครศรีธรรมราช มีแหล่งต้นน้ำคือ ทิวเขานครศรีธรรมราช เกือบขนานกับชายฝั่งทะเล โดยมีลักษณะภูมิ ประเทศ ๓ แบบ คือ ตอนบนของลุ่มน้ำ เป็นที่ลาดชันมากตอนกลาง เป็น ที่ลุ่มต่ำท้องกระทะ มีสภาพเป็นป่า พรุทกว้างใหญ่ ตอนล่าง เป็น ที่ราบลุ่มต่ำสู่ชายฝั่ง มีแม่น้ำปากพนังเป็นแม่น้ำสายหลัก ยาว ประมาณ ๑๕๖ กิโลเมตรไหลผ่านกลางพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ ๑๐ อำเภอ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอชะอวด อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอพระพรหม อำเภอเมืองและอำเภอลานสกา ๒ อำเภอ ของ จังหวัดพัทลุง ได้แก่ อำเภอควนขนุน และอำเภอป่าพะยอม ๑ อำเภอ ของ จังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอระโนดรวม ๗๖ ตำบล ๕๙๙ หมู่บ้าน ประชากร ๕๔๔,๙๑๘ คน พื้นที่ประมาณ ๓,๑๐๐ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๑,๙๓๗,๕๐๐ ไร่ ในจำนวนนี้มีพื้นที่นามากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ไร่

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เริ่มดำเนินการไปพร้อมกับการก่อสร้างระบบชลประทานมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ปรับระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้อง กับสภาพแวดล้อม ความต้องการของตลาด และมีการกระจายการผลิตในระดับไร่นามากยิ่งขึ้น อนุรักษ์ฟื้นฟูป่า ธรรมชาติที่เหลือ และป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบจากกิจกรรมทางการเกษตร พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือของราษฎร องค์กรประชาชน และองค์กรอิสระ ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมายังเป็นไปในลักษณะต่าง คนต่างทำขาดการบูรณาการ และความร่วมมือจากภาควิชาการ โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร ชุมชน ผู้นำชุมชน ภาคประชาชน พร้อมทั้งขาดความชัดเจนในการสร้างเครื่องมือการทำงาน และกลไกความ ร่วมมือในการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตร

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการ กลไกความร่วมมือ เครือข่าย และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานการ พัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งสามารถขยายผลสำเร็จของการดำเนินงานการพัฒนาอาชีพและ ส่งเสริมรายได้ภาคเกษตรไปสู่พื้นที่อื่นๆ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๑ เพื่อเก็บกักน้ำจืดไว้ใช้ในลำน้ำปากพองและลำน้ำสาขา รวมทั้งป้องกันการรุกรานของน้ำเค็มเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรม

๒ เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการด้านต่าง ๆ และติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

๓ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ประสิทธิภาพของมาตรการแก้ไขผลกระทบและนำไปสู่การปรับปรุงมาตรการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และวางแผนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๔ เพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของราษฎร

๕ เพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพและผลผลิตการเกษตรอย่างครบวงจร

๖ เพื่อกำจัดวัชพืชผักตบชวาให้อยู่ในวงจำกัดที่สามารถควบคุมปริมาณได้

๗ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในคลองธรรมชาติสายต่าง ๆ

๘ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในระบบยั่งยืนสู่เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพอง

๙ เพื่อเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานราชการและประชาชนรวมทั้งเป็นสื่อกลางประสานข้อคิดเห็น ทศนคติ ท่าทีของประชาชนในพื้นที่โครงการฯ

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๑ เพื่อพัฒนาการผลิตพืช เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยเน้นการพัฒนาการปลูกพืช ๙ พืช เป็นหลัก

๒ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการซ่อมบำรุงรักษา และการใช้งานเครื่องจักรกลการเกษตร

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

หมู่ที่ ๗ ต.แหลมโดนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

หมู่ที่ ๗ ต.แหลมโดนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๒ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

ได้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑	นายสมภพ มากชิต	๗๔ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๒	นางอิม รักใหม่	๒๓๓ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๓	นางหุอรมนธ์ แทนโป	๒๙๓ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๔	นางเจิม เกษรินทร์	๓๐๑ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๕	นางละเอียด จันทร์ดวง	๑๙๙/๑ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๖	นายสมคิด แสงศรี	๒๘ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๗	นางกลา เมืองชุม	๑๘๐ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๘	นางคล้อย หนูแก้ว	๑๙๒ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๙	นายสมบุรณ์ พ่วงคง	๑๒๖/๑ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
๑๐	นายพิทักษ์ ศรีอินทร์เกื้อ	๑๖๔ ม.๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง

การคัดเลือกชุมชนและการคัดเลือกเกษตรกร

- การคัดเลือกชุมชนเกิดจากงานวิจัยและพัฒนาระบบการปลูกพืชตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการปลูกพืช เพื่อให้เพียงพอและแก้ปัญหาความยากจนของชุมชน ซึ่งได้คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ ได้แก่ พื้นที่หมู่ที่ ๗ ต.แหลมไตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าว เป็นพื้นที่ที่เกษตรกรมีการปลูกพืชผัก พริก แตงโม ข้าวโพด เป็นพืชรายได้ และชาวบ้านในชุมชนมีความเข้มแข็ง สามัคคี ซึ่งทางผู้นำชุมชน ได้คัดเลือกเกษตรกร จำนวน ๑๐ ราย

- ประชุมชี้แจงโครงการให้กับเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย พร้อมกับสำรวจ ๙ พืชผสมผสาน บริเวณบ้านเกษตรกร และคัดเลือกผู้แทนกลุ่ม ๑ คน คือ นายสมภพ มากชิต

จัดเวทีสำรวจความต้องการของเกษตรกร

- เกษตรกรมีความต้องการ ต้นพันธุ์พริก เมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี สารกำจัดโรคพืชและแมลงศัตรูพืช

- สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ

- สำรวจการผลิต ๙ พืชผสมผสาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

๗.๑.๑ ศึกษาทดสอบ การปลูกข้าวโพดหวานพันธุ์สงขลา ๘๔-๑

วิธีการ	วิธีตามคำแนะนำ	วิธีเกษตรกร
พันธุ์	สงขลา ๘๔-๑	สงขลา ๘๔-๑
การเตรียมดิน/ไถดิน	ไถดินตากแดดไว้ ๗-๑๐ วัน	ไถดินตากดินไว้ ๗-๑๐ วัน
วิธีการปลูก - การปลูก - ระยะปลูก	- ใส่อยุ่คอกอัตรา ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ - ระยะปลูกระหว่างต้น ๒๕ เซนติเมตร - ระยะระหว่างแถว ๗๕ เซนติเมตร	- ใส่อยุ่คอก อัตรา ๕๐๐ กรัม/หลุม - ระยะระหว่างหลุม ๕๐x๕๐ เซนติเมตร หลุมละ ๒ ต้น
การใส่ปุ๋ย	- เมื่อข้าวโพดอายุ ๑๐-๑๔ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ โรยข้างแถว - เมื่อข้าวโพดมีอายุ ๒๕-๓๐ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ ใส่ข้างโคนข้าวโพดแล้วพูนโคน เพื่อกลบปุ๋ย - เมื่อต้นข้าวโพดอายุ ๔๕ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ โรยข้างต้นข้าวโพด	- เมื่อต้นข้าวโพดอายุ ๑๕ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๔๐ กรัม/หลุม - เมื่อต้นข้าวโพดอายุ ๒๕-๓๐ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ หว่านรอบโคนต้น - เมื่อต้นข้าวโพดอายุ ๕๐ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๕๐ กิโลกรัม/ไร่

ตารางผลผลิต/ไร่

วิธีแนะนำ					วิธีเกษตรกร			
พันธุ์	กก./ไร่	รายได้/ไร่	ต้นทุน	รายได้สุทธิ	พันธุ์	กก./ไร่	รายได้/ไร่	รายได้สุทธิ
สงขลา ๘๔-๑	๒,๕๖๐	๒๕,๖๐๐	๒,๐๐๐	๒๓,๖๐๐	สงขลา ๘๔-๑	๒,๒๘๐	๒๒,๘๐๐	๒๐,๘๕๐

๗.๑.๒ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกพริก โดยการนำชีวภัณฑ์ BS ไปใช้ควบคุมโรคแอนแทรกโนสในพริก

วิธีการ	วิธีแนะนำ+วิธีเกษตรกร
พันธุ์พริก	พริกชี้
การเตรียมดิน - ไถดิน	- ไถดิน ๑-๒ ครั้ง แต่ละครั้งตากดินไว้ ๑-๒ สัปดาห์
การเพาะกล้า - วิธีเตรียมแปลงเพาะกล้า	- เพาะในแปลงเพาะกล้า เมื่อกำลังออกขึ้นมาเหนือพื้นดิน อายุประมาณ ๑๐ วัน ก็ย้ายกล้าลงถุงชำ และเมื่อกำลังโตมีใบจริง ๔-๕ ใบ หรืออายุประมาณ ๒๕-๓๐ วัน ก็ย้ายปลูกลงแปลง
การดูแลรักษา - การใส่ปุ๋ยคอก - ปุ๋ยเคมี ระยะเดือนที่ ๑ ระยะเดือนที่ ๒-๓ ระยะเดือนที่ ๔ (ระยะเก็บเกี่ยว) ธาตุอาหารรอง และธาตุอาหารเสริม การป้องกันกำจัดแมลง - เพลี้ยไฟ - ไรขาว	- รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก อัตรา ๑๐๐ กรัม/หลุม - หลังปลูกประมาณ ๑๕ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑ ช้อน/ต้น (๑๕-๒๐ กรัม) - เมื่ออายุ ๓๐ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๔๐-๕๐ กิโลกรัม/ไร่/ครั้ง - ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๔๐-๕๐ กิโลกรัม/ไร่/ครั้ง จะบำรุงต้นหลังจากเก็บเกี่ยวพริกทุกๆ ๗-๑๐ วัน - พันธุ์อาหารรอง แคลเซียม โบรอน อัตรา ๒๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร เมื่ออายุ ๓๐ วัน หลังปลูก และพ่นทุกๆ ๑๕ วัน - พ่นสารสกัดน้ำมันธรรมชาติ อัตรา ๑๕-๓๐ ซีซี/ น้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุกๆ ๗-๑๐ วัน เมื่อมีเพลี้ยไฟระบาด
การป้องกันกำจัดโรค - โรคครากเนาโคนเน่า - โรคใบหยิก	- พ่นสาร <i>Bacillus Subtilis</i> อัตรา ๒๐-๔๐ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นทุกๆ ๕-๗ วัน - พ่นสารสกัดน้ำมันธรรมชาติ อัตรา ๑๕-๓๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุกๆ ๗-๑๐ วัน

ตารางผลผลิต

พันธุ์	จำนวน (กก.)	รายได้
พริกชี้	๙๒	๘,๘๐๐

จากการสำรวจก่อนนำเทคโนโลยี เกษตรกรจะพบปัญหาโรคแอนแทรกโนสในพริก ทำให้ผลผลิตเสียหาย หลังจากเกษตรกรเข้าร่วมโครงการและให้คำแนะนำเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์ BS (*Bacillus Subtilis*) เพื่อป้องกันและกำจัดโรคแอนแทรกโนส พบว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจเทคโนโลยีที่นำมาขยายผล

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

กิจกรรมการพัฒนาการผลิตพืชเพื่อเพิ่มรายได้ ดำเนินการปลูกพืชผสมผสาน ๙ พืชรอบ ๆ บริเวณบ้าน

- พืชรายได้ (ปลูกเพื่อจำหน่าย ปลูกหลายอย่าง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน)
- พืชอาหาร (ปลูกรอบ ๆ บริเวณบ้านโดยไม่ซื้อ เหลือแจก ส่วนใหญ่จะเป็นพวกผักต่าง ๆ)
- พืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ (ปลูกไว้เพื่อดูแลสุขภาพเบื้องต้น)
- พืชสมุนไพรกำจัดศัตรูพืช (แทนการใช้สารเคมี)
- พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ (ปลูกเพื่อฟื้นฟูดินและรักษาน้ำ)
- พืชอาหารสัตว์ (ปลูกไว้เป็นอาหารของสัตว์ ปลูกบริเวณบ้าน)
- พืชใช้สอย (ปลูกไว้ทำบ้าน ผนัง ใช้เป็นค้ำปลูกพืช)
- พืชพลังงาน (ปลูกเพื่อไว้พึ่งตนเองด้านพลังงานในอนาคต)
- พืชอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น (ปลูกเพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานได้ศึกษาและเรียนรู้)

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

- ฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร “การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช” เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ ศาลาเอนกประสงค์ หมู่ที่ ๗ ต.แหลมโตนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง

๗.๒.๓ การเป็นวิทยากร

-

๗.๒.๔ การผลิตสื่อ/วัสดุทัศนูปกรณ์

-

๗.๒.๕ การจัดนิทรรศการ

-

๗.๒.๖ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

-

๗.๒.๗ การประสานงาน ติดตามและรายงานผล

- ติดตามเก็บข้อมูลการผลิตพืช

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

-

๙. ปัญหา/อุปสรรค

-

๑๐. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ศึกษาทดสอบ การปลูกข้าวโพดหวานพันธุ์สงขลา ๘๔-๑

แปลงสาธิตการปลูกพริก โดยการนำชีวภัณฑ์ BS ไปใช้ควบคุมโรคแอนแทรคโนสในพริก

รายงานความก้าวหน้าโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

๑. ความเป็นมาของโครงการ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถฯ ทรงเสด็จมาเยี่ยมราษฎร บ้านหัวป่าเขียว ตำบลทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ ได้ทรงทราบถึงความยากจนของราษฎรจังหวัดพัทลุง จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้หาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างโดยยึดหลักเกณฑ์เดียวกันกับโครงการฟาร์มตัวอย่างจังหวัดนราธิวาสซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงสมัยนั้น นายไพศาล แก้วผสม หาสถานที่ได้ที่สาธารณชนประโยชน์ทุ่งครองชีพ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง มีเนื้อที่ ๒๕๔ ไร่ ๓ งาน ๑๒ ตารางวา โดยประชาชนผู้จับจองที่ดินเดิมได้บริจาคที่ให้รวมกว้างประมาณ ๑,๐๐๐ เมตรยาวประมาณ ๔,๒๐๐ เมตรเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวจากทิศตะวันตกเฉียงไปยังทิศตะวันออกเฉียงเหนือ หัวแปลงมีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๑๐.๑๔๕ เมตรสูงกว่าท้ายแปลง ๕.๒๗๖ เมตร

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ จังหวัดพัทลุงได้เริ่มการดำเนินการก่อสร้างฟาร์ม เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ เสร็จการก่อสร้างเข้าทำการเกษตรเมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๔๕

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถฯ ได้ทรงเสด็จมาเยือนฟาร์มตัวอย่างฯ จังหวัดพัทลุง ๒ ครั้ง คือ
 ครั้งแรก เมื่อเดือน กันยายน ๒๕๔๖
 ครั้งที่สอง เมื่อเดือน ตุลาคม ๒๕๔๘

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ได้เข้าร่วมดำเนินการใน ๒ กิจกรรม คือ กิจกรรมด้านการผลิตเห็ด และกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๑. เพื่อจ้างแรงงานในท้องถิ่นให้ราษฎรมีรายได้จากการปฏิบัติงานและฝึกอาชีพในฟาร์มสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

๒. เป็นแหล่งผลิตอาหารและขยายผลสู่การค้าโดยไม่เน้นผลกำไรให้ราษฎรพึ่งตนเองได้

๓. เป็นสถานที่เรียนรู้แก่ประชาชนในพื้นที่โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by doing) โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นให้มากที่สุด

๔. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์และพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต่อไป

๓.๓ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๑. เป็นแหล่งจ้างแรงงานสำหรับเกษตรกรในพื้นที่

๒. เป็นแหล่งเรียนรู้และปฏิบัติงานการเกษตร

๓. เป็นแหล่งอาหารของจังหวัดพัทลุง

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

หมู่ที่ ๑, ๘, ๑๐ บ้านครองชีพตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

หมู่ที่ ๑, ๘, ๑๐ บ้านครองชีพตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ สำนักพระราชวัง

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๒ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

-

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ เปลี่ยนต้นแบบ/แปลงสาธิต

- พัฒนาการเพาะเห็ด ให้มีคุณภาพดีขึ้น จำนวน ๒ โรงเรือน

ตารางที่ ๑ ผลผลิตก่อนเชื้อเห็ด (ก้อน)

เห็ด	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
เห็ดนางฟ้า	๑,๗๒๐	-	๕๐๐	๔๐๐	๔๘๐	๘๕๐	-	๒๕๐	๓๙๐	๘๕๐	-	-	๕,๔๔๐
เห็ดแครง	๕๓๐	๑,๒๗๐	๒๕๐	-	๔๕๐	๖๐๐	๓๐๐	-	-	๓๐๐	๖๐๐	-	๔,๓๐๐
เห็ดหูหนู	-	-	-	-	-	๔๐	๘๐	-	๑๐๐	-	-	-	๒๒๐
เห็ดขอนดำ	๕๐๐	๑๖๐	-	-	๔๑๐	๕๐๐	-	-	-	-	-	-	๑,๔๗๐
เห็ดอังกारी	-	-	๑๙๐	-	-	-	๓๒๐	๔๓๐	๓๓๐	๓๐๐	๑๐๐	๕๐๐	๒,๑๗๐
เห็ดเป่าฮือ	-	-	-	-	-	-	๕๐	๑๕๐	-	-	-	-	๒๐๐
เห็ดยานางิ	-	-	-	-	-	-	๓๐๐	-	-	-	-	๖๐๐	๙๐๐
นางนวล	-	๔๐	๔๑๖	-	-	-	-	-	๑๓๐	๓๐๐	-	-	๘๘๖
นางรมทอง	-	๔๐	๓๐๐	-	-	-	-	-	๑๔๐	๘๐	-	-	๕๖๐
โคนน้อย	-	-	-	-	๑๐๐	-	-	-	-	-	-	-	๑๐๐
เห็ดนางฟ้า เกาหลี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๓๐๐	๖๐๐	๙๐๐
เห็ดนางฟ้า ภูฐาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๖๐๐	๖๐๐

ตารางที่ ๒ ผลผลิตดอกเห็ด (กก.)

เห็ด	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
เห็ดนางฟ้า	๕๙.๒	๑๖๒.๓	๑๐๓	๖๗.๘	๔๔.๒	๓๑.๑	๒๒.๗	๔๗.๒	๓๔.๙	๒๒.๑	๓๕.๓	๒๓.๘๕	๖๕๓.๖๕
เห็ดอั่งการี	๒๐.๒	๑๖.๖	๑๒	๑๐.๒	๑๗.๒	๗	๓.๙	๓๕	๔๘.๗	๒๙.๑	๒๙.๔	๓๑.๘๕	๒๖๑.๑๕
เห็ดขอนดำ	๑๔.๑	๙.๔	๑๖.๘	๑๘.๕	๑๘.๑	๑๙.๘๕	๔๗.๕	๔๗.๖	๔๔.๓	๑๔.๒	๑๐.๒	๔.๔	๒๖๔.๙๕
เห็ดเป๋าฮื้อ	๑๑.๔	๑๕.๓	๕.๒๕	๒.๘	๐.๖๕	-	-	-	๐.๖	๔.๒	๕.๔	๔.๙	๕๐.๕
เห็ดยานางิ	๓.๕	๖.๒	-	๖.๒๕	๖.๓๕	๒.๑๕	๑.๐๕	๑๑.๔	๒	๔	๒.๓	๓.๒	๔๘.๔
เห็ดแครง	-	๑๕.๙	๓.๑	-	-	๑๕	-	-	-	-	๓.๙	-	๓๗.๙
เห็ดหูหนู	๑๒.๒	๑๐.๒	๑.๑	-	-	-	-	-	-	-	๔.๓๕	๑๑.๖	๓๙.๕๕
นางรมทอง	-	-	-	๑๗.๙	๕๖.๓	๙.๕๖	๑๒.๕	๖	๔.๕๕	๒.๒	๑.๔	-	๑๐๐.๓๑
นางนวล	-	-	-	๑๐	๒๔.๘	๑๔.๕๕	๑๐.๑	๕.๒	๔.๕๕	๓.๘	๓.๙๕	๑.๕	๗๘.๓๕

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

- ฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร “การผลิตและแปรรูปผลผลิตเห็ด” วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ศาลาเอนกประสงค์ หมู่ที่ ๑๐ ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง จำนวน ๔๗ ราย เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน ๔๗ ราย

๗.๒.๓ การเป็นวิทยากร

-

๗.๒.๔ การผลิตสื่อ/วัสดุทัศนูปกรณ์

-

๗.๒.๕ การจัดนิทรรศการ

-

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

-

๗.๔ การประสานงาน ติดตามและรายงาน

- ติดตามผลการดำเนินงานพร้อมให้คำแนะนำดูแลรักษา

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๘.๑ กิจกรรมการเพาะเห็ด

เกษตรกรที่เป็นเครือข่ายการเพาะเห็ด และเกษตรกรที่มาศึกษาดูงานได้รับความรู้ ความชำนาญ และมีทักษะเรื่องการเพาะเห็ดในโรงเรือน และสามารถนำไปปฏิบัติได้

๘.๒ กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๙. ปัญหา/อุปสรรค

-

10. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

ภาพกิจกรรมการเพาะเห็ด

ฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร “การผลิตและแปรรูปผลผลิตเห็ด”

**รายงานความก้าวหน้าโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒**

๑. ความเป็นมา

โอกาสพิเศษที่กรมวิชาการเกษตร ครบรอบ ๓๖ ปี แห่งการสถาปนาในปี ๒๕๕๒ นายสมชาย ชาญณรงค์กุล อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ขึ้นทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติฯ และเผยแพร่ผลงานสู่ประชาชน นายไพโรจน์ สุวรรณจินดา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ ได้มอบหมายให้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จัดทำศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง เพื่อเป็นตัวแทนในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- ๑ เพื่อเผยแพร่หลักการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
- ๒ เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบที่นำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ในการผลิต
- ๓ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ปรัชญา และการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง
- ๔ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

โดยเป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๖๒ คือ ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร ๙๐ ราย

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๑ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

-

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

๑.ระบบการปลูกพืชพื้นที่นา ๖ ไร่

แปลงสาธิตการปลูกข้าว

- ดำเนินการปลูกพืชหลังนา หว่านถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท ๗๒ อัตรา ๕ กก./ไร่ และปฏิบัติดูแลรักษาและกำจัดวัชพืชบนคันนา ไถกลบถั่วเขียวเพื่อเป็นพืชปรับปรุงบำรุงดิน

๒. ระบบการปลูกพืชไร่/พืชสวน ๗ ไร่

แปลงสาธิตการปลูกพืชผสมผสาน

- พืชผสมผสานเพื่อความพอเพียงในการดำรงชีพ พื้นที่ ๗ ไร่ ทำการปลูกพืชตามหลัก ๙ กลุ่มพืชผสมผสาน เพื่อความพอเพียงในการใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

พืชอาหาร ได้แก่ พริก มะเขือ กระเจี๊ยบเขียว กะเพรา โหระพา ผักบุ้ง และตะไคร้

พืชรายได้ ได้แก่ มะพร้าว ส้มโอ ฝรั่ง กล้วย ผักกาดขาว ผักกวางตุ้ง ผักบุ้ง ผักคะน้า มะนาว

ถั่วฝักยาว บวบงู กระเจี๊ยบเขียว ถั่วพู และเห็ด

พืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ได้แก่ พืชสมุนไพรจำเป็นพื้นฐาน ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน ตะไคร้ เตยหอม บัวบก และไพล

พืชสมุนไพรกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ ดาวเรือง ชิง ข่า และตะไคร้หอม

พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ ปอเทือง หญ้าแฝก และถั่วเขียว

พืชอาหารสัตว์ ได้แก่ อ้อยอาหารสัตว์ และมันสำปะหลัง

พืชอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น ได้แก่ มันขี้หนู กะพ้อ ส้มจุก มะม่วงหิมพานต์

พืชใช้สอย ได้แก่ ไม้หวาน และไผ่ลีมแล้ง

พืชพลังงานหรือพืชเชื้อเพลิง ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน

ตารางผลผลิตกิจกรรมพืชผสมผสาน

ชนิดพืช	หน่วย	จำนวน	จำนวนน้ำหนัก (กก.)
กล้วยน้ำว้า	เครือ	๖๐	๕๗๔.๖๐
มะพร้าวน้ำหอม	ลูก	๒๒๑	-
มะนาวแป้นพิจิตร	กิโลกรัม	-	๒๖๓
ฝรั่งกิมจู	กิโลกรัม	-	๑๒๐
ผักเหียง	กิโลกรัม	-	๓๐.๓๐

กิจกรรมการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์

ดำเนินการทำความสะอาดบริเวณแปลงผักไฮโดรโปนิคส์ เตรียมความพร้อมอุปกรณ์การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์

กิจกรรมการปลูกฝรั่งกิมจู (๑๐๐ ต้น)

ดำเนินการกำจัดวัชพืชโดยวิธีเขตกรรม ใส่ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ต้นละ ๓ กิโลกรัม/ต้น รดน้ำวันละ ๑ ครั้ง ทำการห่อผล ตัดแต่งกิ่ง พร้อมเก็บผลผลิต

กิจกรรมการปลูกมะนาวในวงบ่อ

ดำเนินการตัดแต่งกิ่ง เพิ่มวัสดุเพาะในท่อซีเมนต์ ดิน:ปุ๋ยหมัก อัตรา ๑:๑ พร้อมปฏิบัติดูแลรักษาให้น้ำโดยระบบน้ำมินิสปริงเกอร์ วันละ ๑ ครั้ง การใส่ปุ๋ย โดยใช้ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ + ปุ๋ยยูเรียเล็กน้อย อัตรา ๑๐๐ กรัม/ต้น เดือนละ ๑ ครั้ง คลุมโคนด้วยฟางและหญ้าแห้งเพื่อรักษาความชุ่มชื้นในดิน

กิจกรรมการปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม

ดำเนินการกำจัดวัชพืช โดยวิธีเขตกรรม ใส่ปุ๋ยหมักเติมอากาศ อัตรา ๓ กิโลกรัม/ต้น ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑๕๐ กรัม / ต้น พร้อมปฏิบัติดูแลรักษา

กิจกรรมการปลูกพืชผักหมุนเวียน (๑ ไร่)

ดำเนินการปลูก ผักบุ้งลิมแล้ง พริก มะเขือ ต้นหอม กระเจี๊ยบเขียว ถั่วฝักยาว ถั่วพู

กิจกรรมการปลูกผักยกแคร่ ๗ แคร่

- การปลูกผักยกแคร่ เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม ผักแบบยกแคร่ ขนาดแคร่ ๑.๕x๕ เมตร (๗.๕ ตารางเมตร)

วัสดุปลูก ได้แก่ ดินร่วน ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ฟางข้าว

อัตราส่วน ดินร่วน ๑ ส่วน ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ๑ ส่วน เชื้อเมตาไรเซียม ๒๕๐ กรัม ฟางข้าว ๑ ส่วน

วิธีการปลูก ใช้ฟางข้าวรองกันแคร่ เพื่อให้ดินเก็บความชื้นไว้ได้นาน นำวัสดุปลูกใส่บนแคร่ให้สูงประมาณ ๑๕-๒๐ เซนติเมตร รดน้ำให้ชุ่ม แล้วหว่านเมล็ดพันธุ์ ใช้ฟางข้าวคลุมแปลงปลูกเพื่อเก็บความชื้น

ตารางผลผลิตพืชผักยกแคร่ (รุ่นที่ ๑)

ชนิดพืช	ผลผลิต (กก./แคร่/รุ่น)	ต้นทุน (บาท)	ราคา (บาท/กก.)	รายได้ (บาท)	รายได้สุทธิ (บาท)
ผักกาดขาว	๓๑.๕	๒๒๐	๓๐	๙๔๕	๗๐๕
ผักกวางตุ้ง	๒๙	๒๒๐	๓๐	๘๗๐	๖๕๐
ผักฮ่องเต้	๒๘	๒๒๐	๓๐	๘๔๐	๖๒๐

ตารางผลผลิตพืชผักยกแคร่ (รุ่นที่ ๒)

ชนิดพืช	ผลผลิต (กก./แคร่/รุ่น)	ต้นทุน (บาท)	ราคา (บาท/กก.)	รายได้ (บาท)	รายได้สุทธิ (บาท)
ผักกาดขาว	๒๘	๒๒๐	๓๐	๘๔๐	๖๒๐
ผักกวางตุ้ง	๒๖	๒๒๐	๓๐	๗๘๐	๕๖๐

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

- อบรมเกษตรกร หลักสูตร “การปลูกพืชผสมผสาน” จำนวน ๙๐ ราย

- การศึกษาดูงาน จำนวน ๒๗๘ ราย

- คณะครูและนักเรียนโรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม จำนวน ๑๗๓ คน

- เกษตรกรโครงการเกษตรกรรมยั่งยืน จำนวน ๖๐ ราย

- เกษตรกร ต.บ้านนา อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง จำนวน ๒๐ ราย

- เจ้าหน้าที่ อสม. ต.หวนโพธิ์ อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง จำนวน ๑๐ ราย

- ประธานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ม.๕ ต.ท่าแค อ.เมือง จ.พัทลุง จำนวน ๘ ราย

- คณะเจ้าหน้าที่ ศวพ.กระบี่ จำนวน ๗ ราย

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

เดือน	ชนิดพืช	จำนวน (ต้น)	หมายเหตุ
ตุลาคม ๒๕๖๑	-	-	
พฤศจิกายน ๒๕๖๑	หญ้าหนวดแมว	๕๐	
	ขมิ้นชัน	๕๐	
	มะม่วงหิมพานต์	๑๐๐	
ธันวาคม ๒๕๖๑	กะเพรา	๕๐	
	ถั่วพู	๕๐	
มกราคม ๒๕๖๒	พริกชี้	๑๐๐	
	ดาวเรือง	๕๐๐	
	มะเขือ	๕๐	
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	มะเขือเปราะ	๑๐๐	
	โหระพา	๑๐๐	
	ขมิ้น	๕๐	
มีนาคม ๒๕๖๒	มะละกอ	๑๐๐	
เมษายน ๒๕๖๒	มะเขือยาว	๒๐	
	ขมิ้นชัน	๕๐	
พฤษภาคม ๒๕๖๒	พริก	๑๕๐	

มิถุนายน ๒๕๖๒	พริก	๑๐๐	
	มะละกอแขกดำ	๒๐๐	
	อัญชัน	๕๐	
กรกฎาคม ๒๕๖๒	มะเขือเปราะ	๒๐๐	
สิงหาคม ๒๕๖๒	มะม่วงเบา	๑๐๐	
กันยายน ๒๕๖๒	-	-	
รวม		๒,๑๗๐	

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

-

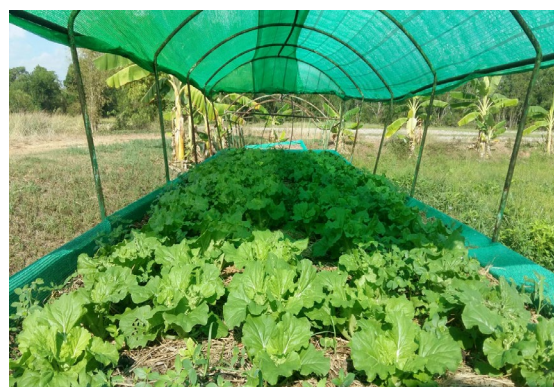
๙. ปัญหา/อุปสรรค

ปัญหาภัยธรรมชาติน้ำท่วมขังและน้ำทะเลหนุนในช่วงเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๑
 แนวทางแก้ไข ปลุกพืชหลักที่ทนทานต่อสภาพน้ำท่วมขัง

๑๐. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

แหล่งน้ำ

ผักยกแคร่

พืชผักผสมผสาน

การขยายพันธุ์พืช

ศึกษาดูงาน

อบรมเกษตรกรพร้อมศึกษาดูงาน